

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU DOMA ZA ŽRTVE NASILJA U OBITELJI
NOVI POČETAK ZA 2020. GODINU

Sadržaj

Podaci o ustanovi	1
Korisnici Doma NOVI POČETAK.....	2
Zaposlenici Doma NOVI POČETAK.....	3
<i>Rad privremene ravnateljice</i>	3
<i>Rad stručnog tima</i>	4
<i>Rad socijalnih radnica</i>	7
<i>Rad stručne savjetnice psihologinje</i>	7
Predviđene aktivnosti doma u 2021. Godini	9

Podaci o ustanovi

Zakonom o zaštiti od nasilja u obitelji (Narodne novine 70/17, 126/19), nasilje u obitelji definirano je kao bilo koji oblik tjelesnog, psihičkog, spolnog i ekonomskog nasilja te zanemarivanja potreba osoba s invaliditetom ili osoba starije životne dobi, a koje rezultira tjelesnom ili duševnom patnjom. Polazeći od navedenog, nasilje u obitelji predstavlja jednu od najtežih povreda tjelesnog i/ili psihičkog integriteta osobe, temeljnih ljudskih prava i dostojanstva osobe.

Krapinsko-zagorska županija bila je jedna od šest županija u Republici Hrvatskoj na čijem području nije bilo uspostavljenog skloništa za žrtve nasilja u obitelji. Osim toga, na području Krapinsko-zagorske županije ne djeluje niti jedna udruga koja se bavi ljudskim pravima općenito niti socijalnom djelatnošću usmjerenom na pomoć i podršku žrtvama nasilja u obitelji. Polazeći od navedenog, Krapinsko-zagorska županija prepoznala je važnost pojačane brige i zaštite žrtava nasilja u obitelji te je Županijska skupština 15. srpnja 2020. godine donijela Odluku o osnivanju javne ustanove Doma za žrtve nasilja u obitelji NOVI POČETAK (Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije, broj 31/20).

Dom NOVI POČETAK upisan je 8. rujna 2020. godine u sudski registar pri Trgovačkom suda u Zagrebu, pod matičnim brojem subjekta MBS: 081323870, dok je upis u Upisnik ustanova socijalne skrbi pri Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike izvršen 27. studenog 2020. godine pod matičnim brojem MBU: 0231-0006. U suradnji s Krapinsko-zagorskom županijom i Društvom Crvenog križa Krapinsko-zagorske županije, unajmljen je, preuređen i opremljen stambeni objekt na tajnoj lokaciji. Nakon izvršenog očevida Povjerenstva 22. listopada 2020. godine, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike je temeljem odredbi članka 185. stavka 1. Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19 i 64/20) i Pravilnika o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga (Narodne novine 40/14, 66/15 i 56/20) dana 25. studenog 2020. godine donijelo Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluge smještaja i usluga savjetovanja i pomaganja za osam korisnika uz mogućnost dodatnog smještaja jednog djeteta. Ustanova je počela djelovati i skrbiti za korisnike od 7. prosinca 2020. godine. Djelatnost Doma za žrtve nasilja u obitelji NOVI POČETAK obuhvaća:

- usluge smještaja
- usluge savjetovanja i pomaganja.

Korisnici Doma NOVI POČETAK

U Dom se smještaju žrtve nasilja u obitelji te drugi članovi obitelji izloženi nekom od oblika obiteljskog nasilja, prvenstveno s područja Krapinsko-zagorske županije, a iznimno s područja Republike Hrvatske. Pri tome Dom NOVI POČETAK na smještaj prima žrtve obiteljskog nasilja oba spola, čime se izdvaja od većine ostalih sigurnih kuća. Usluga smještaja u Domu ostvaruje se kao privremeni smještaj u kriznim situacijama, a prema članku 89. Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20). Korisnicima se privremeni smještaj osigurava u pravilu do šest mjeseci, iznimno do godine dana. Korisnici se u Dom primaju temeljem rješenja ili preporuke nadležnog centra za socijalnu skrb. Hitni smještaj realizira se temeljem zahtjeva policije, u bilo koje vrijeme tijekom dana i noći. Djeca se u Dom smještavaju isključivo s roditeljem ili skrbnikom, sukladno odredbama Obiteljskog zakona. Dokumentacija za prijem korisnika određena je Pravilnikom o prijemu i otpustu korisnika Doma za žrtve nasilja u obitelji NOVI POČETAK. Uvjeti smještaja definirani su Pravilnikom o kućnom redu Doma NOVI POČETAK. Usluge Doma financirane su od strane Krapinsko-zagorske županije te su besplatne za korisnike i korisnice Doma. Prijem korisnika na smještaj i sve aktivnosti unutar Doma prilagođene su i organizirane u skladu s važećim Uputama za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 za pružatelje usluge smještaja djece – bez odgovarajuće roditeljske skrbi, s problemima u ponašanju, teškoćama u razvoju, žrtvama nasilja u obitelji ili trgovanja ljudima i bez pratnje te odraslih osoba – trudnica ili roditelja s djetetom do godine dana života, beskućnika, žrtava nasilja u obitelji ili trgovanja ljudi i ovisnika u sustavu socijalne skrbi.

Tijekom prosinca 2020. godine Dom je primio upite za smještaj osam osoba. Upiti su upućeni od centara za socijalnu skrb i drugih institucija s područja Krapinsko-zagorske županije, Međimurske županije i grada Zagreba. Upiti su se odnosili na četiri odrasle ženske osobe i dvoje djece, detaljnije prikazano u Tablici 1.

Tablica 1. Prikaz broja upita za smještaj zaprimljenih u prosincu 2020. godine

Nadležne institucije	Broj upita
CZSS Zabok	1 upit (jedna odrasla ženska osoba i dvoje djece)
CZSS Zagreb (Črnomerec)	1 upit (jedna odrasla ženska osoba i dvoje djece)
SOS telefon i savjetovalište za žene žrtve nasilja Krapinsko-zagorske županije	1 upit (jedna odrasla ženska osoba)
Županijska bolnica Čakovec	1 upit (jedna odrasla ženska osoba)

U istom razdoblju u Dom je smješteno troje korisnika, od čega jedna odrasla ženska osoba i dvoje djece predškolske dobi, kojima je osim usluge smještaja, pružana i usluga savjetovanja i pomaganja. Razlozi radi kojih nisu realizirani svi upiti za smještaj odnose se na odustanak žrtve nasilja u obitelji od smještaja, pronalazak smještaja u drugoj sigurnoj kući i postojanje prepreka sukladno odredbama Pravilnika o prijemu i otpustu korisnika Doma (prisutnost psihičkih poteškoća koje bi mogle narušiti grupnu dinamiku i sigurnost korisnika i zaposlenika Doma).

Smještena odrasla korisnica je rane odrasle dobi (21-30 godina), srednje stručne spreme i nezaposlena. U Dom je smještena radi tjelesnog i psihičkog nasilja od strane bračnog partnera, a koje je trajalo dvije godine.

Zaposlenici Doma NOVI POČETAK

U Domu je zaposlena privremena ravnateljica, stručna savjetnica psihologinja na neodređeno puno radno vrijeme te dvije socijalne radnice na ugovor o dopunskom radu na osam sati tjedno. Sve stručne radnice su visoke stručne spreme. Po potrebi se uključuje vanjski stručni savjetnik – pravnik. Stručne radnice provode usluge savjetovanja i pomaganja s korisnicima Doma. Pri tome sudjeluju u neposrednom stručnom radu s korisnicima što obuhvaća:

- prijem korisnika na smještaj,
- izradu individualnog plana i programa rada s korisnikom,
- psihosocijalnu podršku korisnicima u teškim životnim okolnostima,
- individualni i grupni stručni rad s korisnicima,
- praćenje i evaluaciju tretmana korisnika,
- podršku pri obavljanju svakodnevnih životnih aktivnosti,
- praćenje zdravstvenog stanja korisnika i
- suradnju s nadležnim institucijama (centrima za socijalnu skrb, policijskim postajama, sudovima, zavodima za zapošljavanje, zdravstvenim ustanovama, udrugama i savjetovalištim itd.).

Rad privremene ravnateljice

Privremena ravnateljica Doma organizira i vodi poslovanje i stručni rad Doma. Tijekom 2020. godine privremena ravnateljica je posebnu pažnju posvetila aktivnostima promoviranja Doma, informiranja nadležnih institucija o radu Doma putem službenih dopisa te ostvarivanja

Tablica 3. Vođenje propisanih evidencija od strane stručnog tima u 2020. godini

Evidencije	Učestalost
Izrada godišnjeg plana rada stručnih radnika i realizacija	Jednom godišnje (na početku, odnosno na kraju tekuće godine)
Izrada mjesečnog plana rada stručnih radnika i realizacija	Jednom mjesečno (prvi ili zadnji dan u mjesecu)
Vođenje dnevnika rada	Svakodnevno
Vođenje knjige dnevne evidencije	Svakodnevno
Otvaranje i vođenje dosjea korisnika	Po smještaju, kontinuirano nadopunjavanje prema potrebi
Vođenje tijeka tretmana za svakog korisnika, odnosno obitelj, u elektroničkom obliku	Po smještaju i kontinuirano nadopunjavanje na dnevnoj bazi
Vođenje matične knjige i pomoćne knjige	Po smještaju, u slučaju promjena, po napuštanju Doma
Vođenje evidencije o popunjenosti smještajnih kapaciteta	Po smještaju, u slučaju promjena, po napuštanju Doma
Vođenje evidencije upita za smještaj	Kontinuirano po zaprimljenim upitima
Vođenje evidencije o zaprimljenim telefonskim pozivima u dežurstvu	Svakodnevno

Radno vrijeme stručnog tima organizirano je u dvije smjene: u jutarnjoj od 7.00 do 15.00 h te u popodnevnoj smjeni i vikendom prema dogovoru. Uz to, osigurana je 24 satna prisutnost svaki dan u godini za potencijalne potrebe korisnika i smještaj žrtava nasilja u obitelji (pripravnost). Tijekom prosinca 2020. godine nije bilo potrebno aktivirati dežurstvo izvan radnog vremena (aktivno dežurstvo). Stručne radnice Doma dostupne su na službenom telefonu i e-mailu Doma od 7.00 do 20.00 h, na koji se izravno mogu javiti žrtve nasilja u obitelji, ali i svjedoci nasilja u obitelji te na taj način doći do potrebnih informacija i savjeta. Stručni tim ostvario je suradnju s nadležnim centrima za socijalnu skrb, policijskim postajama i sudovima, SOS telefonom i savjetovalištem za žene žrtve nasilja Krapinsko-zagorske županije, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i drugim institucijama. U 2020. godini nije bilo potrebe za uključivanjem vanjskog savjetnika pravnika u rad Doma.

Stručno usavršavanje svih članica stručnog tima se tijekom prosinca 2020. godine provodilo kontinuirano kroz praćenje stručne literature, međusobne konzultacije i konzultacije s drugim stručnjacima u području rada sa žrtvama nasilja u obitelji. Stručna savjetnica

psihologinja uključena je u drugi stupanj edukacije iz bihevioralno-kognitivnih terapija pri Hrvatskom udruženju za bihevioralno-kognitivne terapije.

Rad socijalnih radnica

Socijalne radnice pružaju socijalnu pomoć i podršku koja obuhvaća sudjelovanje u aktivnostima prijema i otpusta korisnika, opservaciju korisnika i izradu individualnog programa rada, pripremu za osamostaljivanje i osnaživanje korisnika, praćenje i podršku korisnicima u svakodnevnim aktivnostima, individualni i grupni savjetodavni rad s korisnicima, brigu o zdravlju i prehrani korisnika te suradnju s nadležnim institucijama. Područja individualnog rada s korisnicima uključuju podršku u prilagodbi na smještaj u Domu, podršku pri obavljanju svakodnevnih životnih aktivnosti i usvajanju zdravih stilova života, pomoć pri ostvarivanju prava iz sustava socijalne skrbi i prava iz drugih sustava, osnaživanje korisnika i podrška pri osamostaljivanju, savjetovanje u području roditeljskih kompetencija i vještina te podršku djeci pri usvajanju socioemocionalnih vještina. Kao što je navedeno, socijalne radnice provodile su individualni rad s korisnicima, obzirom da je Dom započeo s radom u prosincu 2020. godine te je u tom razdoblju na smještaj primljena jedna odrasla osoba i dvoje djece.

U neposrednom radu s korisnicima, socijalne radnice primjenjivale su raznovrsne metode, uključujući komunikacijske vještine usmjerene na aktivno slušanje, parafraziranje i reflektiranje te razumijevanja korisnika, objašnjavanje, poticanje, uvježbavanje, pohvale i nagrade.

Rad stručne savjetnice psihologinje

Stručna savjetnica psihologinja također obavlja neposredni stručni rad i psihosocijalni tretman korisnika kroz aktivnosti prijema i otpusta korisnika, opservaciju korisnika i izradu individualnog plana, pružanje podrške u prilagodbi na aktualne životne okolnosti, pružanje psihološke podrške pri prevladavanju traume, razumijevanju dinamike nasilnih odnosa, razvijanju pozitivne slike o sebi i usvajanju adekvatnih socioemocionalnih vještina, praćenje psihofizičkog razvoja djece i prevencije nepoželjnih oblika ponašanja, podršku korisnicima u svakodnevnim životnim aktivnostima, brigu o zdravlju i prehrani korisnika te suradnju s nadležnim institucijama. Kao i socijalne radnice, stručna savjetnica psihologinja je u 2020. godini provodila individualni savjetodavni rad s korisnicima. Savjetovanje je bilo usmjereno na podršku pri proradi traumatskih životnih okolnosti, psihoedukaciju o stresu i načinima nošenja sa stresom, psihoedukaciju o neugodnim emocionalnim iskustvima i načinima nošenja s

neugodnim emocijama, jačanju samopoštovanja i samopouzdanja, trening asertivnosti i komunikacijskih vještina te jačanje roditeljskih kompetencija s naglaskom na autoritativnom odgojnom stilu. Psihološki tretman djece uključivao je podršku u prilagodbi na život u Domu te poticanje te razvijanje i poticanje socioemocionalnih vještina, kognitivnih i perceptivno-motoričkih vještina u skladu s dobi. Osim savjetodavnog i tretmanskog rada s korisnicima na smještaju, stručna savjetnica psihologinja također je provodila psihološki intervju s korisnicima te opažanje korisnika tijekom individualnog rada i u svakodnevnim situacijama, u cilju planiranja adekvatnih oblika podrške i tretmana korisnicima, kao i evaluacije tretmana. U svom radu, stručna savjetnica psihologinja primjenjivala je vještine uspostavljanja odnosa s korisnicima, komunikacijskih vještina postavljanja pitanja, aktivnog slušanja, reflektiranja i parafraziranja u svrhu razumijevanja i empatije prema korisnicima i njihovim teškoćama, potkrepljivanje poželjnih oblika ponašanja, reagiranja na nepoželjna ponašanja, psihoedukacije i uvježbavanja životnih, emocionalnih i komunikacijskih vještina, motiviranja te domaće zadaće. Detaljniji uvid u područja i metode rada stručne savjetnice psihologinje dostupan je u *Tablici 4.*

Tablica 4. Područja i metode rada stručne savjetnice psihologinje u 2020. godini

Područja rada	Korisnici	Učestalost
Psihološka procjena (psihološki intervju, primjena dostupnih psiholoških upitnika, opservacija, analiza i interpretacija prikupljenih podataka) u svrhu: <ul style="list-style-type: none"> - izrade individualnog programa rada - praćenja psihičkog i emocionalnog statusa korisnika - praćenja psihomotornog, socijalnog i emocionalnog razvoja - evaluacije tretmana 	Odrasli korisnici Mlt. djeca	Psihološka procjena u prvim tjednima po prijemu, kontinuirano tijekom smještaja
Izrada individualnog programa rada s korisnikom (psihoedukacija o postavljanju ciljeva, osvještavanje vlastitih želja i potreba te njihovo izražavanje): <ul style="list-style-type: none"> - postavljanje konkretnih i specifičnih ciljeva koje korisnik želi postići 	Odrasli korisnici	Tijekom prvog mjeseca smještaja
Savjetodavni rad u područjima: <ul style="list-style-type: none"> - postavljanja ciljeva pri izradi individualnog programa rada - suočavanje i prorada traumatskog iskustva 	Odrasli korisnici	Jednom tjedno ili češće po potrebi

<ul style="list-style-type: none"> - osvještavanja i izražavanja vlastitih emocionalnih stanja - nošenja s neugodnim emocijama i unutarnjim konfliktima - nošenja sa stresom - suočavanja s kriznim situacijama i vještinama suočavanja s problemima - slike o sebi i osnaživanja - roditeljskih vještina i kompetencija - poticanja kognitivnih, perceptivno-motoričkih i socioemocionalnih vještina kod djece 	Mlt. djeca	
--	------------	--

Predviđene aktivnosti doma u 2021. godini

U skladu s Programom rada Doma za žrtve nasilja u obitelji NOVI POČETAK u 2020. i 2021. godini, nastavit će se pružanje usluge privremenog smještaja te usluge savjetovanja i pomaganja žrtvama nasilja oba spola i djeci. Stručni radnici provodit će individualni grupni tretman korisnika te će kontinuirano sudjelovati u stručnom usavršavanju. Jačat će se suradnja i partnerstvo s nadležnim institucijama i udrugama u tretmanu korisnika te u projektima vezanim uz obiteljsko nasilje poput preventivnih i edukativnih aktivnosti. Nadalje, u 2021. godini planirano je povećanje kapaciteta Doma, pokretanje izdvojenog savjetovališta za žrtve obiteljskog nasilja, provođenje edukativnih i preventivnih aktivnosti u zajednici, jačanje kapaciteta stručnjaka kroz edukacije te izrada edukativnih materijala, a što će se postići osiguravanjem sredstava iz natječaja Europskog socijalnog fonda. Također je planirano zapošljavanje socijalnog radnika na neodređeno puno radno vrijeme, koji će ujedno obavljati poslove ravnatelja.

PRIVREMENA RAVNATELJICA

Marija Gregurović Šanjug, dipl. soc. rad.

